

มุมศึกษาหาความสุข

นายทวิจิต

พื้นที่สุขภาวะภาษีเจริญ...

แค่คุณปรับ พื้นที่ก็เปลี่ยน

“อยากให้ทุกได้สะพานของกรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่สุขภาวะ”

เสียงเล็กๆ ของชาวชุมชนเลิศสุขสม ณ ได้สะพานบางซื่อแห่งถนนพุทธมณฑลสาย 1 แขวงบางด้วนที่เป็นต้นแบบของพื้นที่ได้สะพานที่สามารถเปลี่ยนพื้นที่ที่รกร้าง เป็นอันตรายเป็นพื้นที่สุขภาวะสร้างสรรค์ปลอดภัย ส่งต่อการพัฒนาไปยังพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพื้นที่ได้สะพานเป็นจำนวนมาก

ดร.พ.ไพโรจน์ เสาน่วม

เกี่ยวข้องที่เข้ามาสืบบทบาท ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้ ร่วมสร้าง และทำร่วมกัน จนนำมาสู่การจัดงานนิทรรศการถอดบทเรียน “พื้นที่สุขภาวะภาษีเจริญ

ผศ.กุลธิดา จันทรเจริญ

เสาน่วม ผู้อำนวยการสำนักสร้างเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ สสส. กล่าวเพิ่มเติมว่า นิทรรศการวันนี้เป็นการแสดงผลงานของชาวภาษีเจริญให้สังคมได้เห็นในเชิงประจักษ์ที่สะท้อนว่า “พื้นที่” ไม่ใช่ข้อจำกัดของการมีสุขภาวะที่ดี สสส. เชื่อมั่นว่าหากนำโมเดลพื้นที่สุขภาวะของเขตภาษีเจริญไปปรับใช้กับพื้นที่อื่นๆ จะมีส่วนช่วยให้ประชาชนได้อาศัยอยู่ในพื้นที่สุขภาวะที่ดี ที่จะนำมาซึ่งการมีร่างกายและจิตใจที่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น

“จากการทำงาน 4 ปีที่ผ่านมา เขตภาษีเจริญได้เปลี่ยนจากพื้นที่รกร้าง แหล่งสะสมกองขยะ ไร้ประโยชน์อย่างพื้นที่บริเวณใต้สะพานลอยบางซื่อ ให้กลายเป็นพื้นที่สีเขียวเพิ่มออกซิเจนเพิ่มพื้นที่ออกกำลังกายเพิ่มการปลูกฝังในเด็กและเยาวชน ซึ่งครอบคลุมถึงการมีสุขภาวะที่ดีครบทั้ง 4 มิติ ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจาก ศวพช. ที่เป็นกลไกหลักเข้ามาช่วยพัฒนาองค์ความรู้ จนทำให้ชุมชน มีความพร้อมจนเกิดการ

ร่วมเรียนรู้และแก้ไขไปกับเรา สิ่งสำคัญในการทำงานนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญ” ผู้อำนวยการสำนักสร้างเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ สสส. กล่าว

สำหรับการปรับเปลี่ยนพื้นที่เขตภาษีเจริญจนเป็นพื้นที่สุขภาวะแห่งแรกนั้น ผศ.กุลธิดา จันทรเจริญ ผู้อำนวยการ ศวพช. มหาวิทยาลัยสยามและเลขาธิการมูลนิธิวิจัยเพื่อพัฒนามนุษย์และชุมชน แสดงความคิดเห็นว่า การทำงานของ ศวพช. จะใช้กลไกการประสานและกระตุ้น เพื่อขับเคลื่อนในการบริหารจัดการด้านวิชาการ สิ่งสำคัญของการทำงานคือการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับคนในชุมชน ยกตัวอย่างเรื่องการทอดแหให้หอยน้ำมนน้อย โดยทอดแหให้ทั้งคนในชุมชน และเจ้าหน้าที่ต่างทอดแหในสูตรของตัวเองก่อนหาแนวทางการพัฒนาวิธีการทอด เพราะ ศวพช. จะไม่ยื่นปลาให้ชาวบ้าน แต่จะสอนให้ชาวบ้านรู้จักวิธีหาปลาด้วยตัวเอง ปัจจุบันเขตภาษีเจริญได้เปลี่ยนพื้นที่ที่รกร้างไร้ประโยชน์กว่า 12,204 ตารางวา ให้กลายเป็นพื้นที่สุขภาวะไปแล้ว

ชนิสรา ละอองดี ในฐานะตัวแทนทั้ง 10 ชุมชนจาก เขตภาษีเจริญ ให้ความเห็นว่าการให้ชุมชนเอง ไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จและยั่งยืนได้ แม้วันนี้ทั้ง 10 พื้นที่ในเขตภาษีเจริญจะเป็นพื้นที่สุขภาวะต้นแบบแล้ว แต่ทางชุมชนจะยังคงเดินหน้าต่อไป เพราะเรื่องชุมชนเป็นเรื่องที่ต้องเริ่มต้นในชุมชนก่อนเป็นลำดับแรกตลอดการทำงาน 4 ปีที่ผ่านมายังเป็นบทพิสูจน์อีกว่า ทุกฝ่ายที่เข้าร่วมร่วมกันต้องมีความใส่ใจ แน่วแน่ มีจิตอาสา และมุ่งมั่น เพื่อการขับเคลื่อนชุมชนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

เช่นเดียวกับ ด.ญ.สนันทการ บุญนาค หรือน้องแก้มนักเรียน ชั้น ป.6/1 โรงเรียนวัดอ่างแก้ว (จิบ ปานชา) ที่เล่าว่าการพัฒนาพื้นที่สุขภาวะเป็นหน้าที่สำคัญของคนในชุมชน ทั้งนี้ รร.วัดอ่างแก้ว ได้รับความอนุเคราะห์จาก สสส. และ ศวพช. เรื่องคำแนะนำการขีดแยก-แปรรูปขยะ การทำสวนเกษตรอินทรีย์ จนทำให้ปัจจุบัน รร. มีผักหลายชนิดมาทำอาหารกลางวันให้ นร.กิน และเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างให้พื้นที่ใน รร. น่าอยู่มากขึ้น

พื้นที่อื่นๆ ก็ทำพื้นที่สุขภาวะเช่นเดียวกับเขตภาษีเจริญในวันนี้

ชนิสรา ละอองดี

ด.ญ.สนันทการ บุญนาค